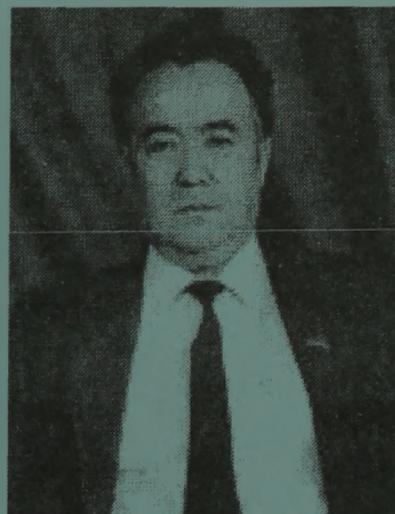

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ МЕМЛЕКЕТТІК
ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

КАЗАХСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ

Қазақстан Республикасының Ұлттық
Ғылым академиясының корреспондент мүшесі,
занғылық докторы, профессор
САРТАЕВ СҰЛТАН САРТАЙҰЛЫ

Член-корреспондент НАН РК,
доктор юридических наук, профессор
САРТАЕВ СҰЛТАН САРТАЕВИЧ

70

A decorative graphic element consisting of a laurel wreath, symmetrical on either side of the number 70.

Алматы, 1997

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ МЕМЛЕКЕТТІК
ҮЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

КАЗАХСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ

Қазақстан Республикасының Үлттық
Ғылым академиясының корреспондент мүшесі,
зан ғылымның докторы, профессор
САРТАЕВ СҰЛТАН САРТАЙҰЛЫ

Член-корреспондент НАН РК,
доктор юридических наук, профессор
САРТАЕВ СУЛТАН САРТАЕВИЧ

70

Ғылыми кітапхана
Зан факультеті

Жауапты редактор
З.А.Мансуров

Редакторлар:
Л.Г.Рафиковა, Ж.Б.Мұқаллисова, Г.С.Коурдакова

Құрастырушы *Г.С.Коурдакова*

Сартасев Сұлтан Сартайұлы: Биобиблиографиялық көрсеткіш
/Құрастырушы Г.С.Коурдакова. Алматы: Қазақ университеті, 1997.

©Издательство "Қазақ университеті", 1997.

Оқырмандар есіне

Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік үлттық университеті ғалымдарының биобиографиялары сериясының жалғасы болып табылатын бұл көрсеткіш Қазақстан Республикасының Үлттық Ғылым академиясының корреспондент мүшесі, Әлеументтік ғылым академиясының академигі, зан ғылыминың докторы, профессор, Қазақстан Республикасының ғылымина енбегі сінген ғылым қайраткер Сұлтан Сартайұлы Сартаевқа арналады.

Биобиографияға ғалымның өмірі мен қызметін сипаттайтын мәліметтер оның еңбектері және ол туралы әдебиеттер енгізілген.

Материалдар мерзімдік тәртіпен орналасқан, әрбір жыл көлемінде. Әуелі қазақша, одан кейін орыс тілдерінде басылып шыққан еңбектері алфавит тәртібімен орналастырылды.

Есім көрсеткіштеріне еніп отырған материалдар мен есім атауларының тұсындағы сілтемелер олардың мезгілдік көрсеткішінің тұсындағы рет тәртібін білдіреді.

К читателям

Предлагаемый указатель продолжение серии биобиблиографий ученых Казахского государственного национального университета им. аль-Фараби, посвящен чл. кор. НАН Республики Казахстан, академику Академии социальных наук Республики Казахстан, заслуженному деятелю науки, доктору юридических наук, профессору Султану Сартаевичу Сартаеву.

Библиография включает материалы, характеризующие жизнь и деятельность ученого, его публикации.

Материал расположен в хронологическом порядке, в пределах каждого года по алфавиту. Сначала идут работы, опубликованные на казахском языке, затем на русском языке. В именном указателе соавторов ссылки даются на порядковые номера работ.

үшін алғыс жариялады. “Социалистік жарыстың женімпазы” белгісімен марапатталды.

1979 ж. - Мәскеуде болған дүние жүзі халықаралық саяси ғылым Ассоциация конгресіне қатысты. “Социалистік жарыстың женімпазы” белгісі мен марапатталды.

1980 ж. - Алматы қаласы, Совет ауданының еңбекшілер депутаттар Советінің 134 - сайлау округінің депутаты. XXXIII аудандық партия конференциясында Қазақстан Компартиясы Совет аудандық комитетіне мүше.

Малыт де болған XI халықаралық зангер-демократтардың Ассоциация конгресіне командировкаға жіберілді.

1981 ж. ССРО - ның Жоғарғы Совет Президиумының Қаулысымен “Мактау белгісі” орденімен марапатталды.

1982 ж. ҚазМУ дың қоғамдық ғылымдар ғылыми зерттеу бөлімінің бөлімшесіне ректордың бүйрығымен менгеруші болып бекітілді. ҚазМУ - дың заң факультетінің мемлекеттік теория және құқық тарихы кафедрасының менгеруші қызметінің мерзімі жаңадан үзартылып, сайланды. Бразилияда болған дүние жүзі халықаралық саяси ғылым Ассоциация конгресіне қатысты.

1983 ж. - ССРО жоғарғы және орта білім беру Министерлігінің “Жұмысына үздік табысты” белгісімен марапатталды. Бүкіл одақтық “Білім” қоғамының “Белсенде жұмысы үшін” медалімен марапатталды.

1984 ж. - Грецияда болған XII халықаралық зангер демократтардың Халықаралық ассоциациясы конгресіне қатысты.

1985 ж. ССРО Жоғарғы Советі Президиумының Қаулысымен “Еңбек ардагер” медалімен марапатталды.

1988 ж. - Вашингтонда X - Халықаралық зангер демократтардың ассоциациясы конгресіне командировкаға жіберілді.

1989 ж. Зангерлердің Құрылтай съезінде бірінші рет Қазақстан тарихында зангерлер ішінен Зангерлер Одағының Президенті болып сайланды. ССРО зангерлерінің Құрылтай съезіне делегат болып сайланды.

Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетінің бекітуімен республикадағы әлеументтік - құқық аспектісін және тіл

Құрлысын идеологиялық түркіда ізденетін оқып білуде жұмысшы тобына басшылық етті. (Республикадағы тіл саясаты концепциясы және тіл жөніндегі заң жобасын жасау).

Бүкілодақтық “Білім” қоғамының басқару шешімімен саяси және ғылымның мағұлматтарды насихаттау жөнінде атқарған қызметті үшін. Қөрнекті ғылым қайраткері Бүкілодақтық “Білім” қоғамына бірінші председателі болған. Вавилов атындағы медалімен марапатталды.

Бүкілодақтық “Білім” қоғамының Бүкілодақтық “Мактау Аттын” кітабына “енгізілді. ССРО”ның зангерлер Одағы төрағасына орынбасар.

1990 ж. Қазақстан Заңгерлер Одағы қоғамынан бірлестіру № 345- сайлау округі бойынша Қазақ ССР Жоғары Советіне депутат болып сайланды.

Қазақ ССР Жоғары Советінің заң шығару мәселесері құқықтық тәртіп және зандылық Комитетіне мүші болып сайланды.

Азиялық Тынықмұхиттық аймактағы Совет зангерлер ынтымактастығы Одағына вице - президент болып сайланды.

Қазақстан Республикасының Президенті Н.А.Назарбаевтың қаулысымен Республика Президент Кеңесіне (Қазақстан тарихында бірінші рет) мүші болып тағайындалды. Қазақстан Республикасы Президентінің Қаулысымен “Республика Президенті жаңында құрылған қылмыскеріс кешірім жасау мәселесі бойынша комиссияның төрағасы ретінде тағайындалды.

1991 ж. - Мәскеуге Одактық шарттың жобасын жасайтын жұмысшы комиссияға делегация мүшесі ретінде жіберілді.

Аргентинадағы Халықаралық зангер демократтардың Ассоциациясының конгресіне қатысты. Қазақстан бойынша “Интерэтнос” тұрғылықты халықпен және кішігірім этникалық халықаралық қорына тұрақты өкілі болып сайланды.

Қоғамлық мекеме жиналысында халықаралық тұрақты халық және кішігірім этникалық “Қазинтерэтнос” қорына Қазақ Президенті болып сайланды.

Қазақстан Республикасы Жоғары Кеңесі сессиясында Қазақстан Республикасы Конституциялық заңының жобасы “Қазақстан Республикасы мемлекетінің тәуелсіздігі” жөнінде

баяндама жасады.

Жоғарғы Совет сессиясында “Қазақстан Республикасының азаматтығы” туралы заң жобасы жөнінде баяндама жасады.

1992 ж. Әл - Фараби атындағы ҚазМУ зән факультетінің мемлекеттік теория және құқық тарихы кафедрасына менгеруші қызметіне сайланды.

Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығымен “Қазақстан Республикасының еңбек сінірген ғылым қайраткері” күрметті атағы берілді.

1993 ж. - Қазак құқықтану және халықаралық байланыс институтына басшылық етті.

1994 ж. Қазақстан Республикасының Жоғарғы Советінің 77 - сайлау округіне депутат.

Қазақстан Республикасы Жоғарғы Советі халықаралық және парламентаралық байланыс комитетіне мүше болып сайланды.

1996 ж. Қазақстан Республикасы Әлеументтік Ғылым академиясының академигі болып сайланды.

ОСНОВНЫЕ ДАТЫ
жизни и научной деятельности чл.-кор.НАН РК,
академика Академии социальных наук
Республики Казахстан, заслуженного деятеля науки,
доктора юридических наук, профессора
СУЛТАНА САРТАЕВИЧА САРТАЕВА

Сартаев С.С. родился 15 октября 1927 года в поселке Жана Корган Жана-Корганского района Кзыл Ординской области Казахской ССР

1935 - 1944 гг. ученик казахской средней школы Жана Корганского района.

1945 - 1949 гг. учеба в Алма Атинском государственном юридическом институте.

1949 - 1952 гг. - учеба в аспирантуре Московского юридического института.

1952 г. защита диссертации на соискание ученой степени кандидата юридических наук.

1952 - 1955 гг. старший преподаватель, доцент, зав. кафедрой советского государственного права АГЮИ.

1952 г. назначен зав.кафедрой государственного права юрид.фак. АГЮИ.

1953 г. избран депутатом по 100 -му избирательному округу Сталинского районного Совета депутатов трудящихся г.Алма Аты.

1955 г. был принят в ряды Коммунистической партии Советского Союза.

1958 г. доцент кафедры государственного права КазГУ. Указом Презилиума Верховного Совета СССР награжден медалью "За освоение целинных земель"

1959 г. - зав. кафедрой советского государственного права юрил. фак. КазГУ

Избран депутатом Сталинского районного Совета депутатов трудящихся г. Алма Аты.

1961 г. награжден грамотой Верховного Совета Казахской ССР

Депутат Советского районного Совета депутатов

трудящихся г. Алма - Аты.

1962 г. избран деканом юридического факультета КазГУ

1967 г. - приказом ректора КазГУ назначен председателем конкурсной комиссии юрид. фак. КазГУ

1970 г. защита диссертации на соискание ученой степени доктора юридических наук.

1971 г. профессор кафедры государственного права и советского строительства КазГУ

1972 г. награжден юбилейным нагрудным знаком " 100 лет Азовскому пароходству".

1973 г. награжден значком "Победитель социалистического соревнования"

1975 г. избран членом - корреспондентом Академии наук Каз.ССР

Избран по 72 -му избирательному округу депутатом Советского районного Совета депутатов трудящихся г.Алма - Аты.

1976 г. - решением коллегии Минвуза Каз.ССР награжден значком "Победитель социалистического соревнования".

АН Грузинской ССР награжден юбилейной медалью к 100 летию академика И.А.Джавахашвили.

1977 г. избран зав. кафедрой теории и истории государства и права юрид. фак. КазГУ.

1978 г. распоряжением N 28 Председателя Президиума Верховного Совета Каз.ССР С. Ниязбекова объявлена благодарность за активное участие в подготовке проекта новой Конституции Каз.ССР

Награжден значком "Победитель социалистического соревнования."

1979 г. участвовал во Всемирном конгрессе Международной ассоциации политических наук (МАПН) в Москве.

Награжден значком "Победитель социалистического соревнования."

1980 г. - командирован на XI конгресс Международной ассоциации юристов демократов (МАЮД) на Мальте.

Избран депутатом по 134 -му избирательному округу Советского районного Совета депутатов трудящихся г. Алма-Аты.

1981 г. - Указом Президиума Верховного Совета СССР награжден орденом "Знак Почета."

1982 г. назначен зав.отделением общественных наук НИЧ КазГУ

Участвовал во Всемирном конгрессе Международной ассоциации политических наук (МАПН) в Бразилии.

1983 г. награжден нагрудным знаком Министерства высшего и среднего образования СССР "За отличные успехи в работе"

Награжден медалью Всесоюзного общества "Знание" "За активную работу"

1984 г. участвовал в XII Международном конгрессе Международной ассоциации юристов - демократов (МАЮД) в Греции.

1985 г. Указом Президиума Верховного Совета СССР награжден медалью "Ветеран труда"

1987 г. избран на новый срок зав. кафедрой теории и истории государства и права юрид. фак. КазГУ

1988 г. командирован в Вашингтон на X конгресс Международной ассоциации юристов демократов (МАЮД).

1989 г. на Учредительном съезде юристов избран президентом первого в истории Казахстана Союза юристов Казахстана.

Избран делегатом на Учредительный съезд Союза юристов СССР

Утвержден руководителем рабочей группы идеологической комиссии ЦК КП Казахстана по изучению идеологических и социально-правовых аспектов языкового строительства в Казахстане.

За заслуги в пропаганде политических и научных знаний награжден медалью Вавилова - первого председателя Всесоюзного общества "Знание"

Занесен во Всесоюзную "Золотую книгу почета" Всесоюзного общества "Знание"

Избран зам. председателя Союза юристов СССР

1990 г. - избран депутатом Верховного Совета Каз.ССР по избирательному округу N 345 от общественного объединения - "Союз юристов Казахстана"

Избран членом комитета Верховного Совета Каз.ССР по вопросам законодательства , законности и правопорядка.

Избран вице-президентом Союза советских юристов за сотрудничество в Азиатско-Тихоокеанском регионе.

Указом Президента Республики Казахстан назначен членом первого в истории Казахстана Президентского Совета Республики.

Председатель комиссии по вопросам помилования в Республике Казахстан.

1991 г. командирован в Москву в составе делегации Республики Казахстан для составления проекта нового Союзного договора.

Участвовал в Международном конгрессе Международной ассоциации юристов демократов в Аргентине.

Избран постоянным представителем, Международного фонда коренных народов и этнических меньшинств “Интерэтнос” по Казахстану.

Выступил на сессии Верховного Совета Республики Казахстан с докладами о проектах Конституционного Закона “О государственной независимости Республики Казахстан” и “О гражданстве Республики Казахстан”

Избран наблюдателем Президентских выборов от Республики Казахстан в Республике Узбекистан.

1992 г. Указом Президента Республики Казахстан присвоено почетное звание “ Заслуженный деятель науки Республики Казахстан”

Переизбран на должность зав. кафедрой теории и истории государства и права юрид. фак.КазГУ им. аль- Фараби.

1993 г. возглавил Казахский институт правоведения и международных отношений (КИПМО).

1994 г. - избран по 77- му избирательному округу депутатом Верховного Совета Республики Казахстан и членом комитета по международным и межпарламентским связям Верховного Совета Республики Казахстан.

1996 г. избран академиком Академии социальных наук Республики Казахстан.

СҰЛТАН САРТАЙҰЛЫ САРТАЕВТЫҢ еңбек жолы мен ғылыми-педагогтық қызметі жөнінде ҚЫСҚАША МӘЛІМЕТ

Сартаев Сұлтан Сартайұлы 1927 жылы қазан айының 15-і жүлдөздөн кейін ғылым жолын Мәскеуде Мемлекеттік заң институтында оқыды. Оны бітіргеннен кейін өзінің ғылым жолын Мәскеуде Мемлекеттік заң институтында 1949-52 жылдарда аспирантурада еңбегімен жалғастырды. 1952-і жылдың қазан айында аспирантураны “Қазақ Советтік Социалистік Автономиялық Республикасының құрылуы және қалыптасуы” деген тақырыпқа кандидаттық диссертациясын табысты қорғаумен аяқталы. Мәскеу зан институтында ғылыми кеңесі оған заң ғылымдарының кандидаты дәрежесін беруді бір ауыздан бекітті.

1952-і жылдың қараша айынан 1955-і жылдың 30-ы маусымына дейін Алматы Мемлекеттік заң институтында аға оқытушы, доцент, мемлекеттік құқық кафедрасының менгерушісі қызметтерін атқарады.

1955-і жылдың шілде айының I-ші жүлдөздөн кейін оны уақытқа дейін Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік Үлттых университетінде қызмет атқаруда (доцент, мемлекеттік құқық кафедрасының менгерушісі, заң факультетінің доценті, деканы, мемлекет және құқық теориясы мен тарихы кафедрасының менгерушісі, зан факультетінің профессоры қызметінде).

1970-і жылы М.В.Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университетінде “Социалистік мемлекеттілікті құру және Қазақстанда халық өкілдері жоғарғы органдарының проблемалары” деген тақырып бойынша заң ғылымдарының докторы атағын алуға арналған диссертациясын табыспен корғады.

1975-і жылдан Үлттых Ғылым Академиясының корреспонденті-мүшесі, 1996-ы жылдан Қазақстан Республикасының әлеуметтік ғылымдар Академиясының академигі болып сайланды. Жоғары білікті заң мамандарын

тәрбиелеудегі, мемлекет және құқық тарихының келелі мәселелері мен Қазақстан Республикасының конституциялық құқық саласындағы аса маңызды кейбір проблемаларды зерттеудегі енбектері мен теориялық-практикалық жетістіктері үшін оған Қазақстан Республикасының ғылымина еңбегі сінген қайраткер атағы берілді.

Сартаев Сұлтан Сартайұлы жоғарғы білім беру саласында енбек етуіне 52 жылдан асты, оның ішінде ғылыми-педагогтік стажына 48 жыл толды.

Сартаев Сұлтан Сартайұлы - атағы Қазақстан мен ТМД елдері түгілі, Еуропа мен Азияның да біраз елдерінде белгілі болған, есімі Әйгілі зангер ғалым. Сұлтан Сартайұлының тәлімін алып, тәрбиесінен өткен көптеген шәкірттері қазір белгілі зангерлер болған, олар жоғары заң оқу орындарында, мемлекеттік қызметтерде, құқық қорғау органдарында белді-белді қызметкер, атақты азаматтар болып істеп жүр.

Құқық тану ғылымина биліктің өкілді органдарының, адам және адамзат құқықтарының келелі мәселелерін зерттеу арқылы өзінің әжептеуір үлесін қости. Ол 300-ге тарта ғылыми енбектерін: ғылыми монография, брошюра, ғылыми және ғылыми-көпшілік мақалалар етіп баспадан шығарды (6 монография, 30-дан аса брошюра солардың ішінде). Бұлардың арасынан мысал ретінде “Қазақ Совет мемлекеттің құрылуы мен қалыптасуын” (Алматы: Қазмембаспа, 1960 ж.), “Одактас Республикалардың үлттық мемлекеттілігі” (соавторлықта. Москва, Юридическая литература баспасы, 1962 ж.), “Қазақ ССР-ның мемлекеттік билігінің ең жоғарғы өкілді органы” (Қазақстан баспасы, Алматы 1972 ж.) деген енбектерді атап көрсетуіміз жөн болар.

Сартаев Сұлтан Сартайұлының жалпы редакциялық басшылық етуімен “Қазақ ССР-ы: мемлекет және құқығы тарихы” (I том. 1982ж. “Мектеп”, II том 1984 ж. “Мектеп” баспасы) оқулығының екі томының баспадан шығуы өз кезіндегі қоғамда айтулы оқиға болды.

Оның қаламынан шығып, мерзімді баспасөз беттерінде жарық көрген мақалалары Қазақстан Республикасы Жоғарғы Кеңесінің сессияларында сөйлеген сөздеріндегі мемлекеттік тіл туралы, мемлекетті басқарудың президенттік нысанын қалыптастыру мен нығайту туралы, мемлекеттік тәуелсіздік туралы, оны нығайту

мәселелері жөніндегі, Қазақстан Республикасы азаматының құқықтық мәртебесін анықтау жөніндегі, әлем қазақтарының сиалғашқы қурылтайында сөйлеген сөздері Республика ғылыми қауымдастыры мен бұқара қөшшілігінің көңілінен шықты, онда өшпес іздер калдырылды.

Бұл сөздерінде ол мемлекеттік тілдің тарихын жөнс қазіргі заманда оның қалыптасуын көрсеткен. Мемлекеттің Президенттік Республика болып құқық мәртебе алуының, әлемінің әр елдеріне шашылып жүрген, өзінің тарихи отанына қайтқысы келстін қазақтардың елге оралуының құқықтық негіздерін көрсетіп, дәлсілін көлтірді.

Сартас Султан Сартайұлы саяси ғылымдардың халықаралық Ассоциацияның бүкіләлемдік Конгрессі жұмысына екі мәрте қатысты 1970 жылы Мәскеуде, 1982 жылы Бразилияда жәнс онда өз баяндамаларын жасады. Заңгер-демократтардың Халықаралық Ассоциациясының (МАЮД-дың) Халықаралық конгресстеріне төрт мәрте қатысты - 1980 жылы Мальтада, 1984 жылы Грецияда, 1988 жылы АҚШ-та, 1991 жылы Аргентинада. Онда талқыланған мәсселелер бойынша сөйледі.

Сұлтан Сартайұлы Еуропа мен Азияның бірталай слдерінде болып адам және адамзат құқықтары жөніндегі келелі мәсселелерге ариналған дәрістерін 1962 жылы Польшада, 1979 жылы Болгарияда, 1982 жылы Испанияда, 1989 жылы - Вьетнамда, 1991 жылы Қытай Халық Республикасында, 1989, 1992 жылдары ГДР-да, 1993 жылы АҚШ-та оқыды.

Республиканың ең маңызды заң жобаларын дайындауға ол 1955 жылдан бері белсенді түрде ат салысып жүр. Бұл жұмысын ерекше атап айтсақ оның Қазақстан Республикасы Жоғары Кенесінің XII-XIII шақырылым депутаттары арасындағы өте үлгілі болғандардың бірсегей екенін ерекше айтамыз. Халық депутаты ретінде ол тіл туралы Зан жобасын, мемлекеттік суверинитет туралы Декларацияның жобасын жасаушылардың бірі. Сондай-ақ Республика Президентінің лауазымын (қызмет аталымын) енгізу, мемлекеттік тәуелсіздік туралы Конституциялық Заңы, Қазақстан Республикасының азаматтығы туралы Зандар жобаларын жасауға қатысты. Осы заң жобалары жөнінде Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кенесі сессияларында баяндамалар жасады.

Сұлтан Сартайұлы Қазақстан Республикасы тарихында алғаш рет болған Президент жаңындағы Консультативтік орган ролін атқарған Президенттік Кенестің тоғыз мүшесінің бірі боллы.

Сұлтан Сартайұлының 1952 жылы басталған еңбек жолы, жарты ғасырға жуық бойы атқарған ғылыми педагогикалық, қоғамдық істері Әл-Фараби атындағы Қазақ Мемлекеттік Үлттық Университетінде осы уақытқа дейін өзінің жалғасын табуда. Ол осы аталған Университеттің ғылыми біліктілігі жоғары, беделді профессорларының бірінен саналады. Өзінің әріптестерінің арасында, студенттер үжымы алдында шексіз құрметке бөлген, ең беделді үстазы.

Профессор Сұлтан Сартайұлы Сартаевтың қажымай-талмай атқарған ғылыми-үйімдастырушылық еңбегі осы Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік үлттық университеттің заң факультетіндегі мамандандырылған ғылыми кенестің докторлық және кандидаттық ғылыми дәрежелер беру жөніндегі істерімен байланысты және сол істердің нәтижелерінен мол әрі айқын көрінді. Осы мамандарылған ғылыми кенестің 30 жылдан астам тәрағасылық қызметін атқарып келеді. Бул кенестің шешімімен Қазақстан Республикасының ғана емес, Өзбекстан, Қыргыз, Түркмен, Қарақалпак және басқа да Республикалардың өкілдеріне ғылыми атақ-дәрежелер берілді. Ол Таңкент мемлекеттік университеттің мамандандырылған Кеңесінің де 15 жыл бойы үзбей мүшесі болды. Бұлардан басқа ол Қазақстан және Түркменстан Республикаларының Үлттық Ғылыми Академиясының мамандандырылған Кеңестерінің мүшесі. Сұлтан Сартайұлының патронаттығымен Өзбекстан, Қыргызстан және Қарақалпақстан елдерінің көптеген жас ғалымдары өздерінің ғылыми диссертацияларын корғады. Тікелей Сұлтан Сартайұлының басшылық етуімен 10-нан аса кандидаттық диссертация қорғалды.

Сұлтан Сартайұлы “Парасат” және “Евразия” журналдарының редакция алқасының мүшесі. Ол көп жылдар бойы өзі қызмет атқарып жүрген осы Университеттің заң факультетінде теориялық семинарға ғылыми жетекші болды.

Өзінің кең ауқымды ғылыми және ғылыми көпшілікке арналған зерттеу жұмыстары мен педагогикалық қызметтегі істерін көптеген қоғамдық-саяси жұмыстарымен үштастыра-

жүргізді. Бұрынғы Совет, қазіргі Алмалы аудандық қенесінің қатарынан бес шақырылымының, Қазақстан Республикасы Жоғарғы Қенесінің XII-XIII шақырылымының халық депутаттығына сайланды. Ұзақ жылдар бойы ол Республикалық “Білім” қогамының басқарма мүшесі, осы қоғамның Алматы қалалық басқарма бастығының орынбасары, Совет ауданы “Білім” қогамының аудандық үйімінің төрағасы қызметтерін аткарды.

Ғылыми білімдерді таратудағы белсенділігі үшін Бүкіл Одақтық “Білім” қоғамының С.И.Вавилов атындағы жоғарғы медалімен марапатталды. Мұныменен қатар бұл қоғамының құрметті Алтын кітабына жазылып, Бүкіложақтық “Білім” қогамының “Белесенді жұмысы үшін медаліменде марапатталды.

С Сартаевтың қоғамдық-саяси қызметінің халықаралық сипаты да болды. Ол жиырма жылдан аса Қенестік Зангерлер Ассоциациясының, Қенестік саяси-ғылымдар Ассоциациясының жұмыстарына белсенді түрде қатысты, Қазақстан Зангерлер Одағының алғашқы президенті болды. Қазіргі кездес Қазақстан Зангерлер Ассоциациясының вице-президенті, ТМД елдерінің Зангерлер Одағының халықаралық, үкіметтік емес бірлестігінің төраға орынбасары.

Сұлтан Сартай Ұлы САРТАЕВ Қазақстандағы алғашқы Құрылған мемлекеттік емес институттардың бірі Қазақ қықықтану және халықаралық қатынастар институтының (КИПМО) ректоры.

Ғылыми-педагогикалық және қоғамдық-саяси еңбектерде көрсеткен белсенділіктері мен ғылыми жетістіктері үшін әлдененше рет орден-медаль, омырауға тағатын белгілермен мара-патталып, жемісті еңбектерімен көпшілікке танымал ғалым атанды:

1981 жылы 17 шілдеде “Құрмет белгісі” орденімен марапатталды:

1958 жылы 29 сәуірде “Тың жерлерді игергендігі еңбегі үшін” медальмен марапатталды;

1985 жылы 31 қазанда “Еңбек ардагері” медалімен марапатталды:

“Қазақ ССР-ы грамотасымен” марапатталды.

ССРО-ның Жоғары және Орта арнаулы білім министрлігінің омырауға тағатын “Еңбектегі озат табыстары үшін” белгісі мен 1983 жылы 3 қазанда марапатталды;

Академик И.А.Джавахашвилидің 100-жылдық юбилейлік медалімен Грузин ССР-ның Ғылым Академиясы 1976 жылы 7 қазанда марапатталды;

II-і дәрежелі “Шекара озаты” белгісімен және “Социалистік жарыстың же-німпазы” белгілермен 1973, 1975, 1978, 1979-ы жылдардың қорытындылары бойынша төрт мәрте марапатталды.

Сартаев Сұлтан Сартайұлы - ғылымға шын берілген жан. Оның ұлағатты өнегесі мол, айналасындағыларға тигізер шаралаты шексіз, мінезі жайдары-жарқын, жаны жайсан қөрнекті тұлға.

Ол өзінің адамгершілік иғлігін, көңілінің қекжисгі мен пейілінің мөлдірін, еңбекқор және интеллектуальдық қажыры мен қайратын Отанымыздың көркеюіне, баршамыздың ортамызға жайып салып, кәдемізге жаратуға жүмсал жүр, жумсай да бермек.

КРАТКИЙ ОЧЕРК **научной, педагогической и общественной деятельности** **СУЛТАНА САРТАЕВИЧА САРТАЕВА**

Сартасы Султан Сартаевич родился 15 октября 1927 года в поселке Жанакорган Жанкорганского района Кзыл-Ординской области Республики Казахстан.

После окончания в 1949 году Алма-Атинского Государственного юридического института он учился в аспирантуре Московского государственного юридического института. В октябре 1952 года Сартаев С.С. успешно защитил диссертацию на соискание ученой степени кандидата юридических наук на тему: "Образование и становление Автономной Казахской Советской Социалистической Республики".

С ноября 1952 года по 30 июня 1955 года С.С. Сартаев работал старшим преподавателем, доцентом, заведующим кафедрой государственного права Алма-Атинского Государственного юридического института (АГЮИ).

С 1-го июля 1955 года по настоящее время Султан Сартаевич работает в Казахском государственном национальном университете имени Аль-Фараби (доцентом, заведующим кафедрой государственного права, деканом юридического факультета, заведующим кафедрой теории и истории государства и права, профессором этой кафедры).

В 1970 году в МГУ им. М.В. Ломоносова Сартаев С.С. защитил докторскую диссертацию на тему: "Строительство социалистической государственности и проблемы высшего органа народного представительства в Казахстане". В 1975 году доктор юридических наук, профессор С.С. Сартаев избран членом-корреспондентом Национальной Академии Наук, в 1996 году академиком Академии социальных наук Республики Казахстан.

За большие заслуги в деле воспитания высококвалифицированных специалистов и в разработке актуальных проблем истории и теории государства и права,

конституционного права Республики Казахстан С.С.Сартаеву присвоено звание Заслуженного деятеля науки Республики Казахстан.

Общий трудовой стаж С.С.Сартаева составляет 52 года (в том числе научно-педагогический стаж - 48 лет).

Как ученого юриста и общественного деятеля С.С.Сартаева хорошо знают не только в Казахстане и в странах СНГ, но и во многих странах Европы и Азии. Он внес значительный вклад в развитие юридической науки в разработке правовых проблем представительных органов власти и прав человека и гражданина, в подготовке высококвалифицированных юристов для правоохранительных органов и юридических служб. Многие его ученики занимают высокие государственные посты в правоохранительных органах и иных органах государственной службы, успешно занимаются научной деятельностью.

Им опубликованы около 300 научных трудов. Это монографии, брошюры, научные и научно-популярные статьи (6 монографий и более 30 брошюр). В том числе: "Образование и становление Казахской советской государственности" (Алма-Ата. Казгосиздат, 1960 г.), "Национальная государственность союзных республик" (в соавторстве. М. Юрид.лит, 1968 г.), "Высший представительный орган государственной власти Казахской ССР" (Алма-Ата. Казахстан, 1972).

Знаменательным событием в общественно-политической жизни Казахстана стала подготовка и издание под общей редакцией С.С.Сартаева двухтомного учебника - "История государства и права Казахской ССР" (I т. Алма-Ата. Мектеп, 1982; II т. Алма-Ата. Мектеп, 1984).

Заметный след оставили его статьи, опубликованные на страницах периодической печати и его выступления на сессиях Верховного Совета Республики Казахстан по вопросам государственного языка, по формированию и укреплению Президентской формы правления, по укреплению государственной независимости, по определению правового статуса гражданина Республики Казахстан, а также его выступления на первом Куралтае казахов всего мира. В своих

статьях и выступлениях С.С.Сартаев освещал путь становления государственного языка, правовой статус Президентской Республики и правовые основы возвращений казахов, проживающих в различных странах мира и желающих возвратиться на свою историческую родину.

Султан Сартаевич принимал активное участие и выступал с докладами на двух Всемирных Конгрессах Международной Ассоциации политических наук (МАПН) в 1979 году в Москве, в 1982 году в Бразилии и четырех международных Конгрессах Международной Ассоциации юристов-демократов (МАЮД) в 1980 году на Мальте, в 1984 году в Греции, в 1988 году в США, в 1991 году в Аргентине.

Султан Сартаевич выступал с лекциями по важнейшим проблемам прав человека и гражданина в семи странах Европы и Азии: в Польше в 1962 году, в Болгарии в 1979 году, в Испании в 1982 году, во Вьетнаме в 1989 году, в Китайской Народной Республике в 1991 году, в ФРГ в 1989 году и в 1992 году, в США в 1993 году.

С 1955 года С.С.Сартаев принимает активное участие в разработке важнейших законопроектов Республики. Как наиболее деятельный депутат Верховного Совета Республики Казахстан XII–XIII созывов он был одним из разработчиков проектов закона "О языках", "Декларации о государственном суверенитете", а также проектов законов "Об учреждении Поста Президента Республики", Конституционного закона "О государственной независимости", "О гражданстве Республики Казахстан". По последним трем проектам законов он выступил с докладами на сессиях Верховного Совета Республики Казахстан.

Султан Сартаевич был одним из 9 членов первого в истории Казахстана Президентского Совета Республики Казахстан, который был высшим Консультативным органом при Президенте Республики.

На протяжении почти полувека с 1952 года (включая трехлетнюю работу в АГЮИ) по настоящее время вся научно-педагогическая и общественная деятельность Султана Сартаевича связана с Казахским государственным национальным

университетом имени аль-Фараби. Будучи одним из самых авторитетных профессоров КазГУ, он пользуется большим уважением среди студентов и коллег.

Неутомимая научно-организаторская деятельность С.С.Сартаева связана с деятельностью специализированного ученого совета юридического факультета Казахского государственного национального университета им.аль-Фараби по присуждению докторских и кандидатских степеней. На протяжении более 30 лет он является бессменным его председателем. Ученых степеней здесь были удостоены не только представители Казахстана, но и Узбекистана, Киргизии, Туркмении, Кара-Калпакии и других республик. В течение 15 лет он также является членом специализированного ученого совета Ташкентского государственного университета. Кроме того, он член специализированного ученого совета Национальной Академии Наук Республики Казахстан, член специализированного ученого совета Академии Наук Туркменской Республики. Немало молодых ученых Узбекистана, Киргизии, Кара-Калпакии, Туркмении защитили свой диссертации под его научным руководством. Под непосредственным руководством С.С.Сартаева защищено более 10 кандидатских диссертаций.

На протяжении многих лет С.С.Сартаев был научным руководителем теоретического семинара юридического факультета КазГУ им.аль-Фараби. Кроме того, он является членом редакционной коллегии журнала “Парасат”, журнала “Евразия”

Свои обширные научные исследования и педагогическую работу С.С.Сартаев сочетает с большой общественно-политической деятельностью. Он был депутатом пяти созывов бывшего Советского (ныне Алматинского) районного Совета народных депутатов г.Алматы, депутатом XII и XIII созывов Верховного Совета Республики Казахстан. В течение многих лет он состоял членом Правления Республиканского общества “Знание”, заместителем председателя городской организации общества “Знание”, председателем районной организации общества “Знание” Советского района г.Алма-Аты. За активное участие в распространении научных знаний награжден высшей

наградой Всесоюзного общества "Знание" медалью имени С.И.Вавилова, был занесен в "Золотую книгу почета", награжден нагрудной медалью "За активную работу" Всесоюзного общества "Знание"

Более 20 лет С.С.Сартаев участвовал в работе Советской Ассоциации Юристов, Советской Ассоциации политических наук. Был Президентом первого в истории Республики Казахстан Союза Юристов Казахстана, заместителем председателя Союза юристов СССР. Ныне является вице-президентом Ассоциации юристов Казахстана, заместителем международного неправительственного объединения Союза юристов стран СНГ

Султан Сартаевич Сартаев является ректором одного из первых в Казахстане негосударственного вуза - Казахского института правоведения и международных отношений (КИПМО).

За активную научно-педагогическую и общественно-политическую деятельность С.С.Сартаев получил большое признание и был награжден: Орденом "Знак Почета" (17 июля 1981 г.), медалью "За освоение целинных земель" (29 апреля 1958 г.), медалью "Ветеран труда" (31 октября 1985 г.), Грамотой Верховного Совета Казахской ССР, нагрудным знаком Министерства высшего и среднего образования СССР "За отличные успехи в работе" (Приказом Минвуза СССР от 3 октября 1983 г., № 118/4-1), юбилейной медалью к 100-летию академика И.А.Джавахишвили Академии наук Грузинской ССР (7 октября 1976 г.), награжден нагрудным знаком "Отличник погранвойск" II степени, нагрудным знаком "Победитель соцсоревнования" (четыре раза по итогам 1973, 1975, 1978, 1979 г.г.).

С С.Сартаев личность прелестная науке, широкой открытой души и глубокой морали. Его человечность, чистота помыслов, трудолюбие, большие интеллектуальные способности известны всем.

С. САРТАЕВТЫҢ ӨМІРІ МЕН ЕҢБЕКТЕРІ ТУРАЛЫ ӘДЕБИЕТТЕР

ЛИТЕРАТУРА О ЖИЗНИ И ТРУДАХ ПРОФЕССОРА С.С. САРТАЕВА.

1. Айнабеков Б. Алтын үя - алпыс жаста //Қазақстан мұғалімі. 1972. 7 нояб.
2. Білөл Қ. “ Зан талқыланбайды орындалады “ //Егемен Қазақстан.
- 1997. - 1 тамыз.
3. Ертаев К. Дарын // Ленин жолы. 1977 - 13 дек.
4. Күмісбайұлы Ш. “ Заманға лайық зангерлер” //Қазақ елі. 1997. 1 тамыз.
5. Сартаев Сұлтан Сартай ұлы // Қазақ Совет Энцикл. 1977. Т.10. 34 бет.
6. Сартаев Сұлтан Сартай ұлы // Қазақ университеті. 1980. 12 февр.
7. Валерьянов П. Пробуждая жажду знаний // Веч. Алма-Ата. - 1972. 23 окт.
8. Испаев Я. Он делает себе карьеру тем, что не делает ее //Фемида. 1997. N 3. С.34 37.
9. Испаев Я. Притяжение таланта // Столица. 1996. - 27 июня.
10. Сартаев С.С. // АН Каз.ССР : Справочник. - Алма-Ата, 1987. С. 246.
11. Сартаев Султан Сартаевич //Кто есть Кто в Республике Казахстан. - Алматы, 1995. С.258.
12. Сартаев Султан Сартаевич //Библиография обществоведов Казахстана / Сост.: С.Б. Нурмухamedов, Т.П. Волкова и др. - Алма-Ата: Наука, 1986. - С.374 375.
13. 60-лет чл.-кор. АН Каз.ССР С.С. Сартаева // Вестн. АН Каз.ССР 1987 - N 10. С.76.
- 14.Юридический факультет //Казахский государственный университет. - Алма Ата: Казахстан, 1974. С.123 128.
15. Юридический факультет //Казахский ордена Трудового Красного Знамени государственный университет им. С.М. Кирова / Ред. кол.: Джолдасбеков У.А., Аргынбаев М.Ж. и др.

Алма Ата, 1984. С.185 - 191.

16.Юридический факультет //Казахский государственный национальный университет им. аль - Фараби. Алматы: Кайнар, 1994. С. 262 - 266.

ЕҢБЕКТЕРІНІҢ МЕЗГІЛДІК КӨРСЕТКІШІ

ХРОНОЛОГИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ ТРУДОВ

1952

1. Образование и развитие Казахской Автономной Советской Социалистической Республики Автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. юрид. наук. М.,1952. 18 с.

2. Образование и развитие Казахской АССР -М.: Госюриздаі, 1952. 37 с.

1953

3. Советтік сайлау системасының социалистік демократизмі // Соц. Қазақстан. 1953. - 1 февр.

1954

4. Сайлау округтері // Соц. Қазақстан. 1954. 24 янв.

5. Халық заседателилерінің праволары мен міндеттері // Соц. Қазақстан. 1954. 23 нояб.

1955

6. Еңбекшілер депутаттары жергілікті Советтерінің тұрақты комиссиялары // Коммунизм тәні. 1955. 17 июня.

7. Совет адамдарының ұлы праволары // Ленинил жас. - 1955. 28 янв.

1956

8. Правовое положение Казахской АССР в составе Российской Федерации (1920 - 1936 гг.) // Труды КазГУ Сер. юрид. - 1956. Т.2. - С. 51 - 62.

1957

9. Совет азаматтарының ұлы праволары мен міндеттері // Соц. Қазақстан. 1957. 26 февр.
10. Местные Советы и их депутаты. - Алма Ата, 1957. - 32 с.
11. Советы депутатов трудящихся политическая основа СССР // Казахст. правда. 1957. 24 февр.
12. Установление Сов. власти в Казахстане // Науч. конф. юрид. фак. КазГУ им. С.М. Кирова, посвящ. 40 летию Великой Окт. соц. рев.: Тезисы докл. Алма Ата. - 1957. С.1 3.

1958

13. Социалистік демократия // Қазақстан коммунист. - 1958. № 2. - 49 55 бет.
14. Халық заседательдерінін праволары мен міндеттері // Соц. Қазақстан. 1958. - 17 янв.
15. Верховный Совет СССР высший орган государственной власти. Алма - Ага, 1958. - 16 с.
16. Высший орган государственной власти [СССР] // Казахст. правда. - 1958. - 8 февр.

1959

17. Жергілікті Советтердің тұрақты комиссиялары // Соц. Қазақстан. - 1959. 6 мая.
18. Қазақ ССР Жоғарғы Советі мемлекеттік өкіметтің жоғарғы органды // Соц. Қазақстан. - 1959. - 19 февр.
19. Селолық және аулдық Советтердің нотариалдық жұмысы. - Алматы, 1959. 31 бет.
20. Социалистік елдердің мемлекеттік дамуы туралы кітап // Қазақстан коммунист. 1959. № 5. 108 111 бет. / Я. Бельсонмен бірге. - Кітапқа сын: Социалистік елдердің мемлекеттік правосы / Жауапты ред. В.Ф. Коток. М.: СССР ғылым акад. право ин-ты, 1958.
21. Социалистік занылдықты нығайта берейік // Қазақстан коммунист. 1959. - № 2. 37 42 бет.
22. Социалистік занылдықтың жаңа кезеңі. Алматы. 1959. - 16 бет.

23. Нотариальные действия сельских и аульных Советов. Алма-Ата: Казгосиздат, 1959. 32 с.

24. Октябрьская революция и установление Советской власти в Казахстане // Учен. труды КазГУ Сер. юрид. - 1959. Вып. 5. С.25 -44.

25. Полезная книга о работе Советов // Казахст. правда. 1959. 20 авг. / Соавт.. С.Досымбеков Рец. на кн.: Биндер М.А., Ким В.А. Вопросы деятельности местных Советов депутатов тружеников по руководству сельским хозяйством. - Алма-Ата: Изд. во АН Каз.ССР, 1959. 166 с.

1960

26. Жеңіген социализм елінің Конституциясы // Қазақстан мұғалімі. 1960. 1 лек.

27. Халық заседательдерінің праволары мен міндеттері // Соц. Қазақстан. 1960. 14 лек.

28.История великих побед //Учитель Казахстана. 1960. 8 сент. / Соавт.: С. Досымбеков, Т.Джамбаев. Рец. на кн.: Бекмаханов Е. История Казахской ССР: Учеб. пособие для 10 кл. сред. шк. Алма-Ата: Казучпедгиз, 1960. 143 с.

29. Образование и становление казахской советской государственности. Алма-Ата: Казгосиздат, 1960. 127 с.

1961

30. Депутат халық қызметшісі // Қазақстан мұғалімі. 1961. 23 февр.

31. История государства и права Советского Казахстана. Т.1. (1917 - 1925 гг.). Алма-Ата, 1961. - 447 с. /Соавт.: С.З. Зиманов, М.А. Биндер.

32.Книга о советской государственности // Парт.жизнь Казахстана. 1961. N 4. С.100 - 102 / Соавт.: Я.М. Бельсон.

Рец. на кн.. Златопольский Д.Л. Государственное устройство СССР М.: Госюризлат, 1960. - 300 с.

33. Образование казахской советской государственности //КазГУ им. С.М. Кирова к сорокалетию республики: Сб. науч. статей. - Алма-Ата, 1961. - С.24 - 45.

1962

34. Қенес жұмысшыларының аныктамасы /Жалпы ред.: С.М. Құнанбаев; Құрастыруши С.С. Сартаев және т.б. - Алматы, 1962.-639 бет /К.А. Абжанов, Б. Байсалов, У.Д. Қудайбергенов, С.М. Құнанбаев, М.Т. Имашевпен бірге.

35. Мемлекеттен қоғамдық өзін - өзі басқаруға даму. Алматы, 1962. 39 бет.

36. Социалистік мемлекеттіліктің коммунистік қоғамның өзін - өзі басқаруына үласуы // Қазақстан коммунисті. 1962. N 2. - 32-37 бет.

37 СССР Жоғарғы Советі бүкіл халықтық мемлекеттіміздің жоғарғы өкімет органы // Қазақстан мұғалімі. - 1962. 25 янв.

38. Некоторые вопросы развития социалистической государственности в период развернутого строительства коммунизма //Науч. конф." XXII съезд КПСС и вопросы государства и права": Реф.докл. - Алма Ата, 1962. - С.7 10.

39. Справочник советского работника / Под общ. ред. С.М.Кунанбаева ; Сост.: С.С. Сартаев и др. - Алма - Ата: Казгосиздат, 1962. - 639 с. / Соавт.: К.А. Абжанов, С.Б. Байсалов, У.Д.Кудайбергенов, С.М. Кунанбаев , М.Т. Имашев.

1963

40. Қоғамдық меншікті көздің қарашығындаң сактайык //Қазақстан коммунисті. - 1963. - N 11. - 36 - 39 бет.

41. Мемлекет және коммунизм //Мәдениет және түрмис. 1963. N 11.- 2-3 бет.

42. Советтік демократия - ең жарқын демократия //Қазақстан мұғалімі. 1963.- 14 февр.

43. Депутаттар және оның кенесі - Алма Ата, 1963.- 20 бет.

44. Мемлекет және коммунизм // Мәдениет және түрмис. 1963. - N 11. - 2 - 3 бет.

45. Советтік демократия ең жарқын демократия // Қазақстан мұғалімі. - 1963. 14 февр.

46. Новая книга по теории государства и права // Парт. жизнь Казахстана. 1963. - N 2. - С.75 - 78 / Соавт.: Я. Бельсон,

А. Жакипова. Рец. на кн.: Теория государства и права. Основы марксистско-ленинского учения о государстве /Под ред. П.С.Ромашкина. М.: Изд - во АН СССР, 1962. - 534 с.

47. Развитие юридического образования в Казахской ССР // Вопросы государства и права : Сб. трудов юрид. фак. КазГУ Алма Ата, 1963. С 3 - 9.

48. Развитие юридического образования в Казахстане // Науч. конф., посвящ. 25 летию юрид. образования в Казахской ССР: Реф.докт. и сообщ. Алма Ата, 1963. С.3 - 4.

1964

49. Қазақ ССР-нің тұнғыш азаматтық коллекстері //Казакстан коммунисті. 1964. № 6. 53 - 57 бет.

50. Некоторые вопросы развития представительной системы в период развернутого строительства коммунизма //Науч. конф., посвящ. 30-летию КазГУ : Реф. докл. Алма-Ата, 1964. С 3 - 8.

1965

51. Представительные органы государственной власти // Итоговая науч. конф. препод. юрид. фак. КазГУ : Реф. докл. Алма Ата, 1965. С. 3 - 7.

1966

52. Советтік демократия халық билігіндегі: Жас сайлаушылармен әнгіме // Лениншіл жас. - 1966. 5 июня.

1967

53. Представительные органы Советского государства // Учен. труды КазГУ Сер. юрид. - 1967. Т.8, вып. 8. - С. 3 - 12. Библиог.: 27 назв.

1968

54. Государственный суверенитет союзной республики // Науч. конф. препод. КазГУ, посвящ. 50 летию Вел. Окт. социалистич. революции: Реф. докл. Алма Ата, 1968. С. 19 - 22.

55. Развитие национальной государственности Казахской ССР //Национальная государственность союзных республик. - М., 1968. С. 215 - 232.

56. Таково веление времени //Қазақ университеті. - 1968. 1 июля

1969

57 Верховный Совет Каз.ССР - высший орган государственной власти //Сб. науч. трудов Прокуратуры Каз.ССР юрид. комиссии Совета Министров Каз.ССР и юрид. фак. КазГУ Алма - Ата, 1969. - С.12 - 16.

58. Необходимые дополнения // Казахст. правда. 1969. 17 мая. - С. 2 / Соавт.: А. Еренов, С. Байсалов, К. Шайбеков.

1970

59. Тұысқан совет халықтарының заны // Үгітші блокноты. 1970. № 23. 11 - 14 бет.

60. Верховный Совет Казахской ССР высший орган государственной власти // Некоторые вопросы борьбы с преступностью : Сб. науч. статей. - Алма Ата, 1970. С. 65 - 72.

61. Законодательная деятельность Верховного Совета Казахской ССР // Учен. труды КазГУ Сер. юрид. - 1970. - Т.9, вып.9. С.5 - 28.

62. Кризис буржуазного парламентаризма // Учен. труды КазГУ Сер. юрл. - 1970. Т.10, вып. 10. С.400 - 415.

63. Советская Конституция Конституция победившего социализма. Алма - Ата, 1970. - 17с.

64. Строительство социалистической государственности и проблемы высшего органа народного представительства в Казахстане: Автореф. дис.на соиск. учен. степени д - ра юрид. наук. М., 1970. 51 с.

1971

65. Қазақ ССР Жоғарғы Советі республикамыздың жоғары өкімет органды. Алматы, 1971. 23 бет.

66. Шын мәнісіндегі жоғарғы демократиялық орган //Үгітші блокноты.- 1971. № 8. - 10 - 14 бет.

67 Высший, подлинно демократический // Блокнот агитатора. 1971. № 8. С.10 - 15.

68. XXIУ съезд КПСС и вопросы совершенствования Конституционного законодательства Казахской ССР // Науч. конф. проф. препод.состава КазГУ, посвящ. XXIУ съезду КПСС. Алма - Ата, 1971. - С.131 - 132.

69. Демократия двух миров // Парт. жизнь Казахстана. 1971. - № 6. - С. 52 - 55.

70. Конституция страны социализма. Алма - Ата, 1971. 28 с.

1972

71. Абакты // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1972. - Т.1. 20 бет.

72. Автономиялы облыс // Қазақ Совет. Энцикл. Алматы, 1972. Т.1 82 бет.

73. Адвокатура // Қазақ Совет Энцикл. - Алматы, 1972. Т.1. - 117 бет.

74. "Ардакты ана" (орден) // Қазақ Совет Энцикл. - Алматы, 1972. - Т.1. - 451 452 бет.

75. Высший представительный орган государственной власти Казахской ССР Алма - Ата: Казахстан, 1972. 199 с.

76. Социалистическая Конституция многонационального Союза ССР Алма Ата, 1972. - 32 с.

1973

77. Болжам // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1973. - Т.2. 393 бет.

78. Бірлік майданы // Қазақ Совет Энцикл. - Алматы, 1973. Т.2. 557 бет.

79. Бұлтартпау шаралары // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1973. - Т.2. 523 524 бет.

80. Герман Демократиялық Республикасы // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1973. Т.3. - 239 бет.

81. Германия Федерациялық Республикасы // Қазақ Совет Энцикл. - Алматы, 1973. - Т.3. - 264 бет.

82. Грамота // Қазақ Совет Энцикл. - Алматы. 1973. Т.3. - 371 372 бет.

83. Декларация // Қазақ Совет Энцикл. - Алматы, 1973.
- Т.3. 521 бет.
84. Декрет // Қазақ Совет Энцикл. - Алматы, 1973.
- Т.3. 521 бет.
85. Декреттік демалыс // Қазақ Совет Энцикл. - Алматы, 1973. Т.3. 521 бет.
86. Диктатура // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1973.
- Т.3. 575 бет.
87. КПСС ХХІУ съезі социалистік демократияның жүзеге асуы туралы // Қазақстан мұғалімі. 1973. 25 май.
88. Советтер мемлекеттік, өкіметтің өкілдік органдары. - Алматы, 1973. 25 бет.
89. Советтік Конституция социалистік демократия негізі. Қазақстан мұғалімі. 1973. 7 дек.
90. СССР -дің негізгі басты заны. Алматы, 1973. 21 с.
91. СССР Одағының негізгі заны. - Алматы, 1973. 21 бет.
92. Конституция страны Советов. Алма-Ата, 1973. -20 с.
93. Права и обязанности депутата // Парт. жизнь Казахстана. 1973. - N 9. - С.60 - 64.

1974

94. Еңбекшілер депутатарының жергілікті Советтері // Қазақ Совет Энцикл. - Алматы, 1974. Т.4. - 151 152 бет.
95. Жоғарғы Совет // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1974. - Т.4. - 454 бет.
96. Кворум // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1974.
- Т.5. 339 340 бет.
97. Қенесші дауыс // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1974.
- Т.5. 380 бет.
98. Кешірім // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1974. - Т.5. 410 бет.
99. Коллегия // Қазақ Совет Энцикл. Алматы. - 1974.
- Т.5. - 496 бет.
100. Компетенция // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1974. Т.5. - 545 бет.
101. Конституция // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1974. - Т.5. - 568 бет.

102. Котов К.Ф. // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1974. Т.5. - 638 бет.
103. Мемлекетіміздің жоғарғы өкімет органы [ССР Жоғарғы Советі] // Лениншіл жас. 1974. 30 мая.
104. Социалистік Отанымыздың негізгі заңы. Алматы, 1974. 20 бет.
105. Шынайы социалистік демократия // Соц. Қазақстан. 1974.-22 май
106. Из истории Верховного Совета Казахской ССР // Юрид.науки / КазГУ 1974. Вып.4. С.212 220. - Библиогр.: 21 назв.
- 107 Правовой статус советского депутата. Алма Ата, 1974. 27с.
- 108 Роль национально- государственного размежевания в становлении и развитии Казахской Социалистической Республики //Материалы итог. науч. конф. проф. - препод. состава КазГУ Алма-Ата, 1974. С.45 - 47

1975

109. Жоғарғы орган // Лениншіл жас. - 1975. 29 май
110. Қазак ССР жалauы // Қазақ Совет Энцикл. - Алматы, 1975. - Т.6. 313 бет.
111. Қазактың бейбітшілік қорғау комитеті // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1975. Т.6. - 362 бет.
112. Қазактың шетелдермен достық мәдени байланыс қоғамы // Қазақ Совет Энцикл. - Алматы, 1975. Т.6. - 372 бет.
113. Қоғамдық айыптаушы // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1975. - Т.6. - 569 бет.
114. Қоғамдық қауіпсіздік комитеті // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1974. Т.6. - 571 бет.
115. Қоғамдық үйымдар // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1975. Т.6. 575 бет.
116. Крепостнойлық право // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1975. Т.6. - 82 бет.
117. Құрмет грамотасы // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1975. Т.7. 50 бет.
118. Құрметті атақтар // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1975. - Т.7 50 бет.

119. Мандат комиссиясы // Қазақ Совет Энцикл. - Алматы, 1975. Т.7 442 бет.
120. Мәжіліс // Қазақ Совет Энцикл. - Алматы, 1975. Т.7 - 548 - 549 бет.
121. Мемлекеттік департамент // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1975. Т.7. 596 бет.
122. Мемлекеттік жалау // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1975. Т.7. 597 бет.
123. Министр // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1975. - Т.8. - 55 бет.
124. В защиту биосфера // Казахст. правда. - 1975. 21 нояб./Соавт.: А. Стамкулов. - Рец. на кн.: Охрана природы в Каз.ССР: Сб. нормативных актов по охране природы и рациональному использованию природных ресурсов Каз.ССР /Спецредактор С.С. Константиниди. - Алма-Ата : Кайнар, 1975. 434 с.
125. Представительные органы государственной власти Казахской ССР Алма Ата, 1975. - 31с.
126. Роль национально-государственного размежевания в становлении и развитии Казахской социалистической республики // Юрид. науки / КазГУ Алма Ата, 1975. - Вып.5. - С.28 37

1976

- 127 Әділдік - соттың мандаты // Лениншіл жас. 1976. - 10 апр.
128. Нюрберг процесі // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1976. - Т.8. 428 бет.
129. Орден // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1976. - Т.8. 546 547 бет.
130. Президент // Қазақ Совет Энцикл. - Алматы, 1976. Т.9. - 333 бет.
131. Ратификациялық грамота // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1976. - Т.9. - 434 бет.
132. Ремилитаризация // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1976. Т.9. - 466 бет.
133. Республика // Қазақ Совет Энцикл. Алматы, 1976. Т.9. 475 бет.

134. Референдум // Қазак Совет Энцикл. Алматы, 1976.
Т.9. 478 бет.

135. 100 ответов на 100 вопросов // Казахст. правда.
1976. 14 мая. /Соавт.: Ш.Алиев. Рец. на кн.: Байсалов С.,
Ильяшенко Л. Закон и охрана природы. 100 вопросов и 100
ответов. Алма Ата: Казахстан, 1976. 182 с.

1977

136. Жана Конституция социалистік демократияның
арнасы. Алматы, 1977. 25 бет.

137. Советтік Социалистік Республикалар Одағының
Конституциясы // Қазак Совет Энцикл. Алматы, 1977 Т.10.
305 бет.

138. Сөз бостандығы // Қазак Совет Энцикл. Алматы,
1977. 1.10. 379 бет.

139. СССР Жогарғы Советінің Президиумы // Қазак Совет
Энцикл. Алматы, 1977 Т.10. - 239 бет.

140. Халықаралық бейбітілік сыйлықтары // Қазак Совет
Энцикл. Алматы, 1977 Т.11. - 567 бет.

141. Халықаралық даулар // Қазак Совет Энцикл. Алматы,
1977 Т.11. - 569 бет.

142. Халықаралық жұмысшы қозғалысы // Қазак Совет
Энцикл. Алматы, 1977 Т.11. - 571 бет.

143. Халықаралық юрист-демократтар ассоциациясы
// Қазак Совет Энцикл. Алматы, 1977. Т.11. 581 бет.

144. "Халықтар арасындағы бейбітілікті нығайтқаны
үшін" халықаралық лениндік сыйлықтар // Қазак Совет Энцикл.
- Алматы, 1977 Т.11. 585 бет.

145. Демократизм избирательной системы
// Казахст.правда. 1977 20 мая.

146. Формировать нового человека // Веч. Алма Ата,
1977 5 янв.

1978

147. Жана Конституцияның демократиялық манызы
// Қазақстан мектебі, 1978. N 1. 9 15 бет.

148. Қазак ССР Конституциясының жобасындағы
социалистік демократияның кейбір мәселелері // Соц. Қазақстан.

1978. - 1 апр.

149. Қазақ ССР - нің негізгі Заны. - Алматы: Білім, 1978. 24 бет.

150. Өміріміздің негізгі заны // Жетісу. - 1978. 6 июня.

151. Халық депутаттары Советтерінің қызметіндегі жаңа кезең //Қазақстан коммунисті. - 1978. - N 1. - 44 - 45 бет.

152. Конституция Казахской ССР Алма Ата, 1978. 23 с.

153. Новая Конституция Казахской Советской Социалистической Республики // Нар. хоз - во Казахстана, 1978. N 5. С.3 9.

154. Охрана природы в Казахской ССР // Охота и охотничье хозяйство. 1978. - С.40. Рец. на кн.: Охрана природы в Казахской ССР : В 2 т./Сост. С.С.Константиниди. - Алма - Ата: Кайнар, 1975 1977

1979

155. Депутаттар - халықтың өкіметті өкілдері //Қазақстан үгітшісі - 1979 N 5. 12 - 13 бет.

156. Қазақ ССР нің өкіметі мемлекеттік өкімет органдары //Соц. Қазақстан. 1979. 30 дек.

157. СССР Жоғарғы Советі мемлекетіміздің жоғары өкімет органы // Соц. Қазақстан. 1979. 3 февр.

158. Депутаты - полномочные представители народа //Агитатор Казахст. 1979. - N 5. - С.12 13.

159. Конституция общенародного государства - воплощение идей Великого Октября //Великий Октябрь - главное событие XX века. - Алма-Ата, 1979. - С.88 - 93.

160. Конституция СССР - манифест развитого социализма //Метод.реком. по изучению курса "Конституция СССР Проблемы теории и практики" 1- й год обучения. - Алма Ата, 1979. - С.3 20.

161. [Рецензия] // Вестн. МГУ 1979. - N 3. С.82 - 83 /Соавт.: Г.Г. Досполов. - Рец. на кн.: Основы правовой кибернетики: Учеб. пособие для юрид. вузов / Под ред. Н.С. Полевого, А.Р Шляхова. М.,1977. 231 с.

1980

162. Жалпыхалықтық социалистік мемлекеттің негізгі заңы // Қазақстан мұғалімі. 1980. 3 окт.
163. Қоғамдық күрылышы мен саясатының иsgіздері // Қазақ Советтік Социалистік Республикасы. - Алматы, 1980. С.30 - 35.
164. Конституция развитого социализма. Алма Ата, 1980. - 21 с.
165. Право на службе мира // Қазақ университеті. - 1980. 30 дек.

1981

166. Ғалым туралы Ода : Өлеи // Қазақ университеті. - 1981. - 23 февр.
167. Жалпы халықтық конституция // Қазақстан мектебі, 1981. №11. - 38 45 бет.

1982

168. XXVI съезд КПСС о развитии политической системы развитого социализма // Материалы межвуз. науч. - теорет. конф. ученых г. Алма-Аты "Решения XXVI съезда КПСС крупный вклад в теорию и практику научного коммунизма" Алма - Ата, 1982. С. 127 - 128.
169. История государства и права Казахской ССР Ч.1. Алма-Ата: Мектеп, 1982. 182 с. / Соавт.: Л.В. Дюков, А.Н. Таукелев, Г.С. Сапаргалиев, К.А. Жиренчин.

1984

170. Қазақ ССР Жоғарғы советі // Қазақ ССР: Қысқаша Энцикл. Алматы, 1984. - Т.1. - 222 бет.
171. Қазақ ССР - нің суверендігі // Қазақ ССР: Қысқаша Энцикл. - Алматы, 1984. Т.1. - 239 240 бет.
172. Мемлекет // Қазақ ССР: Қысқаша Энцикл. Алматы, 1984. Т.1. 342 343 бет.
173. Мемлекетіміздің жоғары өкімет органды // Соц. Қазақстан. 1984. - 1 февр.
174. Өрелі міндеп - өскелен парыз // Лениншіл жас. 1984. 3 апр.

175. Социалистік демократияның жариялышы. Алматы, 1984. 24 бет.

176. Социалистік мемлекет // Қазақ ССР: Қысқаша Энцикл. Алматы, 1984. Т.1. 457 - 458 бет.

177. История государства и права Казахской ССР Ч.2. - Алма-Ата, 1984. - 229 с. /Соавт.: Е.И.Войцеховский, М.Т.Имашев, С.Ф.Ударцев, М.Н.Минеева, К.А.Жиренчин, А.Н.Таукелев, Г.С.Сапаргалиев, Р.С. Сартаев.

178. Некоторые вопросы развития национальной государственности в свете новой Конституции СССР // Развитие законодательства советского Казахстана и практика борьбы с преступностью: Сб. науч. трудов. - Караганда, 1984. - С.29 - 34.

1986

179. Адам праволары мен бостандыктары // Жетісу. - 1986. 9 дек.

180. Заң терминдерінің түнғыш сөздігі // Соц. Қазақстан. 1986. - 9 май. Кітапқа сын: Заң терминдерінің орысша - казақша түсіндірме сөздігі. - Алматы: Қазақстан, 1986. 256 бет.

181. Халықтың социалистік өзін-өзі басқаруының лениндік концепциясы // Қазақстан коммунисті. 1986. № 8. - 31 - 35 бет.

182. Правовой статус трудовых коллективов. Алма-Ата, 1986. 34 с. / Соавт.: А.Алимкулов.

183. [Рецензия] // Изв. АН Каз.ССР Сер. обществ. наук. - 1986. № 5. - С. 87 - 89. Рец. на кн.: Конституционные основы статуса союзной республики. - Алма - Ата: Наука, 1985. - 242 с.

184. Ч.Ч.Валиханов - ученый, востоковед, мыслитель, демократ // Сов. государство и право. - 1986. - № 7. - С.125 - 129.

1987

185. Совет мемлекетінің қалыптасып, дамуындағы партияның басшылық ролі // Соц. Қазақстан. 1987. - 30 дек.

1988

186. Қос тіл - қос қанатын // Жалын. - 1988. - № 5. - 3 - 7 бет.

- 187 Принципілік пен мүдделілік // Соц. Қазақстан. 1988. 11 нояб.
- 188 Советтік право туралы оқу қуралы // Қазақстан коммунист. 1988. № 3. 93 - 94 бет. Кітапқа сын: Ашитов З. Советтік право.- Алматы:Мектеп,1987.- 296 бет.
189. Ұсыныс енгіземін // Соц. Қазақстан. 1988. 23 нояб.
190. Ұсыныс енгіземін // Алматы акшамы. 1988. 23 нояб.
191. Веление времени // Казахст. правда. 1988. 28 окт.
192. Нужны ответы на все вопросы //Казахст. правда. 1988. 18 нояб.
193. Правовая культура в управлении экономическим и социальным развитием союзной республики //Организация управления экономическим и социальным развитием союзной республики : Тезисы респ. науч. - практ. конференции. Ашхабад, 1988. С. 75 - 77 / Сс. вт.. А.С. Ибраева.
194. Роль трудовых коллективов в управлении экономическим и социальным развитием Казахской ССР / Организация управления экономическим и социальным развитием Казахской ССР : Тезисы респ. науч. - практ. конференции. Ашхабад, 1988. С.74 - 75 /Соавт.. А.Т.Алимкулов.

1989

- 195 Жанаша ойлау жүйесі және саяси мәдениет: "Дөңгелек стол" басындағы сұхбат // Қазақстан коммунист. - 1989. № 9. 43 бет.
196. Зан қабылданлы ендігі міндет неде? // Соц. Қазақстан. 1989. 12 окт.
- 197 Зандылық - қайта құру шарты // Соц. Қазақстан. 1989. - 26 май.
198. Қуатты республикалар қуатты одак // Өркен. 1989. 7 окт.
199. Онбірінші сайланған казақ ССР Жоғарғы советінің кезектен тыс XIУ сессиясы Депутаттардың зан шығаруы халықтың еркі: Сөйлемен сөзі // Соц. Қазақстан. 1989. - 23 сент.

200. Саяси системаны жетілдіру жолында // Қазақстан коммунисті. - 1989. N 10. - 4 - 7 бет.
201. Тіл заңмен реттелуге тиіс // Қазақ әдебиеті. 1989. 22 сент.
202. Тіл тағдыры ел тағдыры // Қазақ әдебиеті. - 1989. 26 май. 14 бет.
203. Все за, но с поправками // Веч. Алма-Ата. - 1989. 19 сент.
204. Выступление на сессии общего собрания АН Каз.ССР // Вестн. АН Каз.ССР 1989. N 2. - C.44 80.
205. Законотворчество депутатов - волеизъявление народа: Выступл. на XIУ внеочередн. сессии Верховн. Совета Каз.ССР одиннадцатого созыва // Казахст. правда. - 1989. 23 сент. - C.2.
206. Корень жизни // Ленинская смена. - 1989. 10 нояб.
- 207 Некоторые вопросы истории и теории правового государства: Докл. на науч. теорет. конф. "Проблемы соц. правового государства" // Изв. АН Каз.ССР. Сер. обществ. наук. 1989. N 5. C.19 15.
208. Сильный Союз сильные Республики // Горизонт. 1989. 7 окт.

1990

209. Дәм ғанибет, дидар ғанибет // Шалқар. 1990. 12 қазан. 5 бет.
210. Егемен болмай - ел болмас // Соц. Қазақстан. - 1990. - 12 тамыз.
211. Егемендік ел үміті еді / Әнгімелесікен Г. Еңсепова, Ә. Элібеков // Соц. Қазақстан. 1990. 26 қазан.
212. Егемендік елдік мұdde заңмен бекітіледі // Сұхбаттасқан Ә. Бәйменов // Ленин жолы. 1990. 26 қазан.
213. Егемендіктің ақ жолы / Жүргізген Ш. Құттаяков // Соц. Қазақстан. 1990. 19 шілде
214. Ел еңесін көтеретін-егемендік: Респ. Президенттік кенестің мүшесі С. С. Сартаевпен әнгіме / Әнгімелескен Қ. Бегалин // Өркен. 1990. 10 қараша.
215. Қазақ ССР Президенті қызметін тағайындау және Қазақ ССР Конституциясына (Негізгі Занына) өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Каз.ССР Жоғарғы Советі

Президиумының Зан жобасын әзірлеу жоніндегі комиссияның депутат С.С. Сартаевтың баяндамасы // Соц. Қазақстан. - 1990.

25 сәуір; Лениншіл жас. - 1990. - 26 сәуір.

216. Келер күнге сабак болсыны: “Дөңгелек стол” басындағы сұхбат /Әңгімелескен Ж.Кенжалин, А.Ысымов // Соц. Қазақстан. 1990. 21 ақпан.

217 Қықтық мемлекет кілті кімде // Парасат. 1990. N7 4 5 бет.

218. Құшті дербес республикалар мен құшті одақ лиалектикалық бірлік // Сұхбат. 1990. - 13 - 27 желтоқсан. 5 бет.

219. “Миграция реттілікті тілейді” // Халық кеңесі. - 1990. 21 маусым.

220. Одақтық шарт. Ол қандай болуы керек? // Халық кеңесі. - 1990. 4 - 10 қыркүйек. 2 бет.

221. Парламент сөздігі // Халық кеңесі. 1990. - 24 сәуір. 2 бет.

222. Парламент сөздігі // Халық кеңесі. 1990. 14 21 мамыр. 9 бет.

223. Парламент сөздігі // Халық кеңесі. 1990. 17 - 23 шілде. 2 бет.

224. Парламент сөздігі // Халық кеңесі. -1990. 24 30 шілде. 9 бет.

225. Парламент сөздігі // Халық кеңесі. 1990. 21 27 тамыз. 8 бет.

226. Парламент сөздігі // Халық кеңесі. 1990. 20 26 қыркүйек. 8 бет.

227 Президент және парламент // Халық кеңесі. 1990. 22 28 мамыр. 4, 8- 9 бет.

228. Президенттік басқаруды жақтаймын:[Қаз. ССР юристер одағының президентті С. Сартаевпен әнгіме] /Жүргізген Н. Мұфтахов // Соц. Қазақстан. 1990. 25 наурыз.

229. Президенттік кеңестің мүшесі:[Қазақстан юристер одағының өрағасы, респ. халық депутаты С. Сартаевпен сұхбат] /Сұхбатты жүргізген Ш.Күттаяков // Қазақ әдебиеті. - 1990. 25 мамыр.

230. Экономика мен право бірлігі: [Қазақстан юристер одағының президенті С. Сартаевпен әнгіме /Жүргізген

Н.Мұфтахов] //Соц.Қазақстан 1990.- 2 қыркүйек.

231. Власть и свобода личности // Парт. жизнь Казахстана. 1990. - N 5. С.92 93. - Рец. на кн.: Котов А.К. Демократия и дисциплина в трудовом коллективе. - Алма Ата: Казахстан, 1989. - 208 с.

232. Дом крепок углами: [Беседа с чл.Президент. Совета Каз.ССР С.С. Сартаевым] /Записал Н. Мойса // Веч. Алма - Ата. 1990. 6 окт.

233. Закон, здравый смысл и воля народа // Огни Алатау. 1990. 6 окт.

234. Изучи язык друга: [Беседа с одним из создателей “Закона о языках Каз.ССР” президентом Союза юристов республики С.С.Сартаевым] // Веч. Алма Ата. - 1990. 29 июня.

235. Каким быть союзному договору // Союз. 1990. - N 28. С.6.

236. Каким он будет, наш Союз? / Записал В.Костров //Позиция. 1990. 13 17 дек. С.5.

237. О федеративном устройстве Казахстана не может быть и речи /Записала Е.Савичева // Избиратель. - 1990. 20 окт. 2 нояб. - С.7

238. Об учреждении поста Президента Казахской ССР и внесении изменений и дополнений в Конституцию Каз.ССР // Казахст. правда. - 1990. - 25 апр.; Ленинская смена. - 1990. 26 апр.

239.Один из девяти советников Президента - юрист: [Беседа с чл. Президент. Совета С.С. Сартаевым] /Записала М. Кельберг //Ленинская смена. 1990. 22 мая.

240.Президентство целесообразно // Казахст. правда. - 1990. - 13 апр.

241.Республика обретает права : [Беседа с чл. Президент. Совета Респ. С.С. Сартаевым] /Записал К. Бегалин // Горизонт. 1990. - 3 нояб.

242.Союзный договор // Советы Казахстана. - 1990. - 23 - 29 июля. - С.47.

243.Союзный договор. Каким ему быть?:[Беседа с чл.Президент. Совета Респ. С.С. Сартаевым] /Записал Н. Мойса // Веч. Алма-Ата. - 1990. - 19 июля.

244. Сто дней Президенства: [Беседа с чл.

Президент Совета Респ. С.С. Сартаевым] /Записала М. Кельберг // Ленинская смена. - 1990. - 1 авг.

245.Суверенитет без усечения: [Высказывания о проекте Союзного договора] /Записал В. Ардаев // Известия. 1990. 9 дек.

246.Суверенитет мнимый и подлинный /Записал К.Бегалин //Горизонт. 1990. 25 авг.

247.Укреплять наш общий дом // Фрунзовец. - 1990. 12 окт.

248.Экспресс - мнение // Советы Казахстана. - 1990. 15 окт.

249.Юридический механизм реализации конституционных прав и свобод граждан // Изв. АН Каз.ССР Сер. обществ. наук. 1990. N 3 С 63 69.

1991

250. Азаматтық алғанның жөні басқа / Әнгімелескен С. Ибраимов //Халық кеңесі. - 1991. 5 желтоқсан.

251. Ақылы асқан әз Тәуке //Қазақ батырлары. - 1991. 15 тамыз.

252. Ақылы асқан әз Тәуке // Актөбс. 1991. - 19 қазан.

253. Біз қай елдің азаматымыз?: [Қазақ КСР Азаматтық заң жобасын жасау жөніндегі топтың жетекшісі С. Сартасвпен әнгіме / Әнгімелескен К. Турдақынулы] //Қазақ әдебиеті. 1991. 6 желтоқсан.

254. Егемендік алған елдің ертеңі: [Респ. юристер одағының төрағасы С.Сартаевпен әнгіме] /Әнгімелескен Б. Тобалков // Қазақстан әйелдері. 1991. N 1. 1 2 бет.

255. “Казинтерэтнос” Қайрымдылық Ұйымы // Алматы ақшамы. - 1991. - 21 қараша.

256. Қателе сүте құқымыз жок: [Азия елдері және Тынық мұхит регионы Юристер ассоциациясының Советтік үлттық ком. вице-президенті С.С.Сартаевпен әнгіме] /Әнгіме жүргізген И. Куреньков // Алматы ақшамы. 1991. 11 көкек.

257. Оленмен шапан киініз!: Өлең // Атырау. 1991. 19 ақпан.

258. Одак тағдыры-ортак мұдде: [Пікірлер жазып алғандар Н.Мұфтахов, Р Сәрсенбаев] //Соц. Қазақстан. - 1991.

- 27 ақпан.

259. Одакты жаңарту жолында: [Одактың шарттың жобасын жасау жөніндегі келіссөзге республикадан қатысқан өкіл, проф. С.С.Сартаевпен әнгіме] /Жүргізген Н. Мұфтахов //Соц. Қазақстан. - 1991. - 15 наурыз.

260. Сұлтан Сартаев: “ Ел ертеңіне сеніммен қараймын” // Жас алаш. - 1991. 25 желтоқсан.

261. Армия будет единой: [Беседа с чл. делегации Каз. ССР С. Сартаевым] /Записал А. Ладин // Красная звезда. - 1991. - 13 авг.

262. Без права на ошибку: [Беседа с вице президентом сов. нац. ком. Ассоциации юристов стран Азии и Тихоокеанского региона С. Сартаевым / Записал И. Куреньков // Веч. Алма - Ата. 1991 3 апр.

263. Подари людям мысль // Советы Казахстана. 1991. - 21 маусым.

264. Продиктовано здравым смыслом // Сельск. новь. 1991. 15 марта. С.2.

265. Республика или государство? // Советы Казахстана. - 1991. 12 апр.

266. Союз суверенных? Это возможно: [Беседа с юристом С. Сартаевым] /Записал Е. Байжанов //Известия. 1991. 20 апр.

267. Услышат ли голос республик? [Беседа с нар. депутатом Каз. ССР С. С. Сартаевым] / Записал В. Елуфимов //Сельск. жизнь. 1991. 18 мая.

1992

268. Әлем және Қазақстан // Атамекен. - 1992. 25 көкек. - 4 бет.

269. Бодандықтан бостандыққа //Халық кенесі. - 1992. 16 желтоқсан.

270. Қуат - күшіміз бірлікті //Егемен Қазақстан. 1992. 3 қазан.

271. “Без правых и левых” // Сельск. новь. - 1992. 16 қантар.

272. وَتَانِيمْ – قازاقستان، ازا ماتیمن سول ملد يك //Шалкар. 1992. 24 қантар. 2 бет.

1993

273. “Даму тізгіні дербесікте”: [Қазақстан респ. зангерлер одағының президенті КазМУ дың каф. менгерушісі, Қаз. халықаралық қорым - қатынас ин тының ректоры, “Казинтерэтнос” қорының президенті С. Сартайұлымен сұхбат] / Сұхбаттасқан Н. Әлімбек // Өркен. 1993. - 9 кантар.

274. Мемлекеттік билік: оны бөлу мен біріктірудің өзекті мәселелері // Егemen Қазақстан. 1993. 2 карааша. 3 бет.

275. Өркениетті ел өзін өзі корғау тиіс / Әңгемелескен С. Шиманбай, Д. Стамбекұлы // Егemen Қазақстан. 1993. - 29 маусым. 5 бет.

276. На пути к демократии: [Беседа с президентом фонда “Казинтерэтнос” С. Сартаевым] / Записал К. Алимбек // Горизонт. 1993. 2 янв.

1994

277. Ай бағып отырғаныма // Қазақ үні. 1994. 21 қазан.

278. “Зан - менің ғұмырым”: [Белгілі ғалыммен сұхбат] / Әңгімелескен Е. Раушанова // Зерде. 1994. N 2. - 3 5 бет.

279. Кәсібі парламенттен күтеріміз көп: [Қазақстан Зангерлер ассоциациясының вице президенті С. Сартаевпен әңгіме] Әңгімелескен М. Анарбеков // Халық кеңесі. 1994. 20 кантар.

280. Главное профессиональность // На страже. - 1994. 17 сент. С.1,2.

281. Казахский институт правоведения и международных отношений. Алматы, 1994. 8 стр.

282. Материалы по истории государства и права Казахстана: Вторая половина XIX - начало XX вв. / Каз. ин-т правоведения и междунар. отношений ; Сост.: С. Сартаев, С. Созакбаев. Алматы: Атамура Казахстан, 1994. - 280 с.

283. Парламент выставил счета исполнительной власти: [Беседа с членом комитета по Межпарламентским связям Верховного Совета, чл.-кор. НАН Респ. Казахст. С. Сартаевым] / Записал И. Черепанов // Казахст. правда. - 1 июня.-С.1.

284. Предмет и система Конституционного права Казахстана. Алматы, 1994. - 16 с. / Соавт.: В. Ким, У. Копабаев, Мамонов В.В.

285. **مەتىڭىز ارايلى تاڭىمىز** // Шалқар. 1994. - 21 қазан.
1995

286. Идеологиялық бостандық және президенттік басқару жүйесі туралы ойлар // Ана тілі. 1995. - 27 шілде.

287. Кәсібі парламент Конституцияны қалайда қорғап қалуы тиіс: [Зангер С.Сартаевпен сұхбат] / Сұхбаттаскан F Mysirep // Егемен Қазақстан. - 1995. - 28 қантар.

288. Максат ел бірлігін сактау: [Қазак құқықтану және халықаралық ин тының ректоры С. Сартаевпен әнгіме] / Әнгімелескен С. Бейсебай // Егемен Қазақстан. 1995. - 19 шілде.

289. Государственно - правовые взгляды Ч.Ч. Валиханова. - Алматы, 1995. - 24 с. / Соавт.: Г.Р. Усеинова

290. В Казахстане в очередной раз произошел кризис власти // Панорама. - 1995. - 11 марта.

1996

291. Абай мемлекеттік үкімет және билік жүргізу хақында // Абай. - 1996. N 1. - 17 18 бет.

292. Конституцияға қайшы...: [Занғымдарының д-ры С.Сартаевпен әнгіме] / Әнгімелескен А. Әлімов // Занғ газеті. 1996. - 10 тамыз.

293. Мамандық - мандайға біте ме? // Zaman - Қазақстан. 1996. 12 шілде. - 12 бет.

294. Өлеңнен шапан киіңіз! : [Өлең] // Занғ газеті. - 1996. 14 ақпан.

295. Халықаралық зангерлер зайдырылды қоғамға: [Қазак құқықтану және халықаралық институтының ректорымен сұхбат] / Әнг. Ж.Теміргалиева // Занғ. - 1996. - 15 мамыр. 4 бет.

296. Ученых много, а Зиманов у нас один. И ему всего 75 // Экспресс K. 1996. 16 февр. С.2.

1997

297. “ Білім беру ақыты негізде, әйткенмен үтылмайсыз ” //Маңғыстау. 1997. 19 сәуір.
298. Заманға Лайық зангерлер керек // Қазақ елі. 1997 1 мамыз.
299. “ Заңгерлерге деген сұраныс арта түспек ” // Сарыарқа самалы. 1997. 17 маусым.
300. КИПМО - Қазақ құқықтану және халықар қатнастар институты //Егемен Қазақстан. - 1997 25 маусым.
301. КИПМО - институт будущего, но и настоящего тоже // Юрид. газета. 1997. 21 мамыр.
302. “ Конечный пункт эволюции.” Концепция Френсиса Фукуямы //Новое поколение. 1997. - 20 26 июня. С 4 /Соавт.: Ш.Тастанов.
303. Правовая база фундамент рыночной экономики. //Нес-info. 1997 12 сент.
304. Правовая культура составная часть культуры человечества //Вестник КазГУ Сер. юрид. 1997. N 3. С.74 80 / Соавт.: А.С.Ибраева.
305. Хочешь быть дипломатом ? // Звезда Прииртышья. 1997 19 маусым.
306. Чтобы крепче стало право... //Местное время. 1997. 26 көкек.

ТРУДЫ, ИЗДАННЫЕ ПОД РЕДАКЦИЕЙ С.С. САРТАЕВА

1. Зиманов С.З., Рейтор И.К. Советская национальная государственность и сближение наций / Отв. ред. С.С. Сартаев. - Алма-Ата: Наука, 1983. 223 с.
2. История государства и права Казахской ССР Ч.1 /Под общ. ред. С.С. Сартаева. Алма - Ата: Мектеп, 1982.-182 с.
3. История государства и права Казахской ССР Ч.2 / Под общ. ред. С.С. Сартаева. Алма - Ата: Мектеп, 1984. 231 с.
4. Правовые науки и журналистика: Сб. статей / М во высш. и сред. образ. Каз.ССР; КазГУ. Алма - Ата, 1969 - 1971. Вып.2: Теория и практика криминалистики /Редкол.:Сартаев С.С., Котов К.Ф. и др. 1970. - 113 с.
4. Ученые труды (КазГУ им. С.М.Кирова) /Под ред. С.С.Сартаева. Алма Ата, 1967. - Т.9, вып.9. - 106 с.

С.САРТАЙҰЛЫНЫҢ ФЫЛЫМИ ЕҢБЕКТЕРИНЕ ПІКІРЛЕР РЕЦЕНЗИИ НА НАУЧНЫЕ ТРУДЫ С.С. САРТАЕВА

1. Байсалов С., Савицкий С. Книга о Советах // Казахст. правда. 1973. - 8 мая. Рец. на кн.: Сартаев С.С. Высший представительный орган государственной власти Казахской ССР. Алма - Ата: Казахстан, 1972. - 199 с.
2. Байсалов С., Савицкий С. Высший орган власти республики //Советы депутатов трудящихся. - 1973. N 9. С.80 81. Рец. на кн.: Сартаев С.С. Высший представительный орган государственной власти Казахской ССР - Алма Ата: Казахстан, 1972. 199 с.

КАНДИДАТСКИЕ ДИССЕРТАЦИИ, ВЫПОЛНЕННЫЕ ПОД НАУЧНЫМ РУКОВОДСТВОМ С.С.САРТАЕВА

1. Шилов М. Культурно - просветительная деятельность Советов Казахстана на современном этапе. - Алма - Ата, 1965.
2. Мухамеджанов Б. Экологическая функция Советского государства. Алматы, 1990.
3. Ибрасва А.С. Правовая культура социалистического общества. - Алматы, 1990.
4. Мальцев Ю.В. Механизм действия Конституционного закона Алматы, 1991.
5. Аюпова З.К. Концепция правового государства. - Алматы, 1992.
6. Башарова Ж.М. Законодательная деятельность Парламента Республики Казахстан. - Алматы, 1996.
7. Усенинова Г.Р. Государственно правовые взгляды Ч.Валиханова. - Алматы, 1996.

**С.С. САРТАЕВ - ОФИЦИАЛЬНЫЙ ОППОНЕНТ
НА ЗАЩИТЕ ДОКТОРСКИХ И КАНДИДАТСКИХ
ДИССЕРТАЦИЙ.**

1. Кульбаев С.Б. Казахстан в период принятия Конституции и проведения первых выборов в Верховный Совет Республики (1936 - 1938 гг.): Дис. на соиск. учен. степ. канд. юрид. наук. Алма - Ата, 1961.
2. Мухамедшин К.Д. Верховный Совет Казахской ССР: Дис. на соиск. учен. степ. канд. юрид. наук. Алма Ата, 1963.
3. Еренов А.Е. Возникновение и развитие социалистических земельных правоотношений в Казахской ССР: Отзыв на док. дис. Алма - Ата, 1963.
4. Агзамходжаев А.А. Развитие советской государственности в Узбекистане : Отзыв на автореф. док. дис.- Ташкент, 1964.
5. Левченко В.М. Роль Советского государства в освоении целинных и залежных земель в Казахстане (1953 - 1958 гг.): Дис. на соиск. учен. степ. канд. юрид. наук. - Алма - Ата, 1964.
6. Козырь М.И. Имущественные правоотношения колхозов в СССР: Отзыв на автореф. док. дис. - М., 1965.
7. Джекбатыров М.Х. Правовое положение районных Советов депутатов трудящихся на современном этапе (на материалах Казахской ССР): Дис. на соиск. учен. степ. канд. юрид. наук. - Алма - Ата, 1965.
8. Сагдуллаев Т. Создание и развитие советского трудового права в Узбекистане : Отзыв на автореф. док. дис. - Ташкент, 1967.
9. Шеремет К.Ф. Проблемы компетенции местных органов государственной власти в СССР : Отзыв на автореф. док. дис. - М., 1969.
10. Азовкин И.А. Местные Советы в системе органов власти: Отзыв на автореф. док. дис. - М., 1969.
11. Мухамедшин К.Д. Высшие органы государственной власти союзных республик и проблемы укрепления социалистической законности: Дис. на соиск. учен. степ. д-ра юрид. наук. Ташкент, 1975.
12. Коваленко А.И. История конституционного развития

республики Куба: Дис. на соиск.учен.степ.канд.юрид. наук. - Алма Ата, 1972.

13 Райсов К.С. Деятельность районного Совета депутатов трудящихся в области культурного строительства на современном этапе. Кандидатская диссертация. Ташкент, 1972

14. Тургунбеков Р Конституционные проблемы развития национальной государственности киргизского народа: Отзыв на автореф. док. дис. - Ташкент.

15. Нурпесиков Ж. Крестьянские Советы Казахстана в 1917 - 1929 гг. (к истории организации, укрепления и практической деятельности аульных Советов) : Отзыв на автореф. док. дис. Алма - Ата, 1973.

16. Михайлов А.Н. Компетенция союзной республики в области государственного строительства: Отзыв на автореф. док. дис. Ташкент, 1973.

17. Султанов С.А. Возникновение и основные этапы развития высших органов государственной власти советского Узбекистана: Отзыв на док. дис. - Ташкент, 1973.

18. Воеводин Л.Д. Конституционные проблемы правового положения советских граждан : Отзыв на автореф. док. дис. М., 1973.

19. Бурлыков Р.Т Конституционные основы правового регулирования экономических отношений в СССР : Отзыв на автореф.канд.дис. М., 1974.

20. Аубакирова М.А. Советы депутатов трудящихся - органы народовластия в СССР : Заключение на науч. работу. Алма Ата. 1974.

21. Султанов С.А. Возникновение и основные этапы развития высших органов государственной власти Советского Узбекистана: Дис.на соиск.учен. степ. д - ра юрид. наук. Ташкент, 1973.

22. Туганбаев А.Ш. Советская социалистическая федерация и актуальные проблемы государственно правового развития союзной республики : Дис. на соиск. учен.степ. д - ра юрид. наук. - М., 1975.

23. Матракова Т. Образование и деятельность революционного комитета Киргизской Автономной области: Канд.дисс. Алма-Ата, 1977.

24. Баяки В. Социалистическое гражданство (актуальные, теоретические и практические проблемы): Отзыв на автореф. канд. дис. М., 1977.
25. Андрусенко Х.К. Поселковый Совет народных депутатов Таджикской ССР в период развитого социализма: Дис. на соиск.учен.степ.канд.юрид.наук Ташкент, 1980.
26. Котов А.К. Роль трудового коллектива в правовом воспитании рабочих и служащих : Отзыв на канд. дис. - Ташкент, 1982.
27. Мирхамидов М. Постоянное представительство Совета Министров Союзной республики при Совете Министров СССР: Дис.на соиск учен.степ.канд.юрид. наук. Алма - Ата, 1983.
28. Булгакова Д.А.Индивидуальное правосознание и его роль в развитии социально правовой активности личности в условиях зрелого социализма : Отзыв на канд. дис. - Алма - Ата, 1984.
29. Золотарев М.И. Правовые аспекты высших органов государственной власти Союзной республики в области охраны общественного порядка: Дис.на соиск.учен.степ.канд.юрид.наук. Ташкент,1984.
30. Юров Ю.И. Организационно правовые вопросы деятельности наблюдательных комиссий при исполкомах местных Советов народных депутатов по осуществлению исправительно трудовой политики и предупреждению правонарушений: Заключение на канд. дис. - Ташкент, 1984.
- 31.Ким Г.В. Конституционные основы участия народных депутатов в работе местных Советов : Дис. на соиск. учен. степ. канд. юрид.наук. Ташкент,1985.
32. Кутыбаев Е.Д. Органы государственного управления автономной республики на современном этапе (по материалам Каракалпакской АССР): Дис. на соиск. учен. степ. канд. юрид. наук. - Ташкент, 1985.
- 33.Атаев М. Организационно - правовые проблемы управления использованием и охраной вод : Дис.на соиск. учен. степ. д -ра юрид. наук. Ташкент,1986.
34. Халиков Р Всетаджикский съезд Советов высший представительный орган государственной власти Таджикской

АССР в переходный от феодализма к социализму период (1924 - 1929 гг.): Дис.на соиск. учен. степ. канд. юрид. наук. - Ташкент, 1986.

35.Хакимов Х.М. Конституционные основы взаимоотношений союзных и автономных республик :Дис.на соиск.учен. степ.канд.юрид.наук. Ташкент, 1985.

36.Уваров В.Н. Государственно - правовые проблемы развития физической культуры и спорта в СССР: Дис. на соиск. учен. степ. д-ра юрид. наук. - Ташкент,1987

37. Халимов Х.А. Конституция Узбекской ССР 1927 г.: Дис. на соиск. учен. степ. канд. юрид. наук. Ташкент, 1988.

38.Сексембасова Е.Т Конституционные основы компетенции союзной республики в области культурного строительства: Дис. на соиск. учен. степ. канд. юрид. наук. Ташкент, 1988.

39. Файзуллаев А.Ф Правовой статус постоянных комиссий местных Советов народных депутатов и совершенствование их деятельности: Заключение на канд. дис. Ташкент, 1989.

40.Туляганов А.Т Проблемы внедрения научной организации труда в деятельности местных Советов народных депутатов Дис. на соиск.учен. степ. д -ра юрид. наук. - Ташкент, 1990.

41.Ибадуллаев Д. Взаимоотношения местных Советов народных депутатов с органами народного контроля : Заключение на канд. дис.-Ташкент, 1990.

42.Агадарбеков Т. Основные проблемы национально государственного строительства в Казахстане (1920 - 1936 гг.): Дис. на соиск.учен.степ. д -ра юрид. наук. - Алма - Ата,1990.

43.Джунусова Ж.Х. Институционализация демократии модель западной политологии для пост тоталитарных обществ и опыт Республики Казахстан: Дис. на соиск. учен. степ. д -ра юрид. наук. Алматы,1996.

44. Татимов М. Жас мемлекет Қазақстан Республикасының дербес демократиялық саясатын қалыптастыру мәселелері: Докторлық диссертация. Алматы, 1996.

МАЗМУНЫ

Окырмандар есіне	3
Профессор С.С.Сартаевтың өмірі мен қызметінің негізгі кезендері	5
Сартаев С.С. еңбек жолы мен ғылыми педагогтік қызметі жөнінде қыскаша мәлімет	14
С. Сартаевтың өмірі мен еңбектері туралы әдебиеттер	25
Еңбектерінің мезгілдік көрсеткіші	26
С.Сартайұлының ғылыми еңбектеріне пікілер	49
Бірлесіп жазған авторлардың есім көрсеткіші	55

СОДЕРЖАНИЕ

К читателям	4
Основные даты жизни и научной деятельности профессора С.С.Сартасева	10
Краткий очерк, педагогической и общественной деятельности С. С.Сартасева	20
Литература о жизни и трудах С.С.Сартасева	25
Хронологический указатель трудов	26
Труды, изданные под редакцией С.С.Сартасева	49
Рецензии на научные труды С.С.Сартасева	49
Кандидатские диссертации, выполненные под научным руководством С.С.Сартасева	50
С.С.Сартасев – официальный оппонент на защите докторских диссертаций	51
Именной указатель соавторов	56

Сартаев Сұлтан Сартаевич
Биобиблиографиялық көрсеткіш

Басылуға 30.09.97 қол койылды. Пішімі 60x84¹/₁₆. Офсеттік қағаз.
Офсетті басылыс. Қөлемі 3,6. Тарылымы 200.
Тапсырыс №545. Бағасы келісімді.

Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік үлттық университеті
"Қазақ университеті" баспасы.
480078, Алматы қаласы, Әл-Фараби даңғылы, 71.